ՍԷՆԷ 12 ١٢٩٤ ՍԷՖԷՐՅԱ

1877 ՓԵՏՐՎԱՐ 11 ՇԲԹՈՒ

ԱՂԱՖՐԱՆԿԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 23 Նո. 338

Մոնպուսանի Էֆքեար

ՄԻԹՆԱՏԻՍ ԷՐՇԻԵԱՍ

Մանպուսանի էֆքեար սէնէսէ 300 նիւսխէ իթիպարը յա, գըյմէթի խրթանալը իչին 10 սանտիմ Մէճիտիյէ օլսուն դու կիպի, թաշրա-լար իչին տաբի սէնէսէ քէ-զալիք 300նիւսխէ իչին բոսթա բարաքը քէնտի հիսա-պընըզա օլարագ 12 սանտիմ Մէճիտիյէ օլաճագ տուր։

Պիր նիւսխէսի գայիմէ հիսապը յա 60 չար բարաեա սաթընմագտա տուր։

Իլանաթըն սէլ հէր սաթըրը 1 մինճիտի Փա 3, 3 մինճիտի Փա 2, 3 մինճիտ վէ սայիր սէ Փարար իչին 1 գրշ. վէ իլան սըրասընա գօնտըրմա-եան իլանըն սաթըրը 5 գրշ։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Բէնճէնպիհ բաշարընտա վագը նր. 41 Իրսէ խանընտա կարա-պետ Ֆ. Փանոսեան իսմի-նէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԵՐ

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 21 փետրվար

Ճուսա վէ ճուսաա իրթէսի կիւն-լերի Ֆըրանսա վէ Ինկիլթէրրա, վէ Իսբանեա սէվահիլինտէ եէնիտէն Ֆուր-թունա վուգու պուլաճաղը խապէր վերիլմիշ տիր։

Գարլիսթ միլթէֆիլէրինին, Իս-բանեաեա կիրմէլէրինէ բուխսաթ վէ-րիլտի։

Բարիս, 21 փետրվ.

Ժէնէրալ Գանրոպէր ճան չէքիշ-մէքտէ տիր։

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Վիէննա, 21 փետրվար

Ղաղէթալարը պէեանընա կէօրէ, պանգա մէսէլէսինէն տօլաեը Մա-ճարիսթան իլէ իթթիֆագ հասըլ օր-մուշ տուր։ Ավսթրիա վէ Մաճար բար-լամէնթօլարը աղասընընն էքսէրիսի իթ-թիֆագը մէղքիւրէ մուվաֆագաթ իթ-տիքլէրինտէ Մաճար վիւքէլասը եէնի-տէն թէշքիլ դէլընընը, մէսէլէյի մէղ-քիւրուն թէսվիրէսինէ տայիր օլան լա-յիհա իքի մէճլիսէ թագտիմ դէլընա-ճաղ տըր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Լօնտրա, 21 փետրվար.

Մէճլիսլէրաէ վիւքէյա, մուխալիֆ թարաֆտարանընընն կիթտիքճէ քէսպի զասի իթմէքտէ օլան իթիրազաթընա ճէվապէն, չիմտիեէ գատար մէսէլէյի չարգիէտէ իթթիխաղ դէլընան բոյիթի-գասը [illegible] բաշթէգանընը տաբի հիւքիւմէթին խա-թէտիկի կիսի հարէքէթ իթմէսինէ սէրպէսթի օլմասընա մուվաֆֆագ օլ-տուղու վէ պունտան իլէրու կէլէն մուվաֆֆագաթէ Գի տէրման իյէմիշ-լէր տիր։

Պունտան մաասա մարքի տը Սա-լըսպըրի տաբի էօթէտէն պէրու Ին-կիլթէրրա իլէ տէվլէթի Ալիեէ պէյ-նինտէ ճարի օլան իթթիֆագընը եէ-նիտէն թաղէյնմէսինի իլտիմ իյէտի-կինի, վէ լորտ Պէաքոնֆիլտը տաբի հէյեթի վիքէյա տէվլէթի Ալիեէ-նին իսթիգլալիեէթ վէ թէմամիեէթի իպգասը էմրինտէ քեամիլէն միթթէ-ֆիք օլտուղարընը, վէ լորտ Տէրպի տաբի, Ինկիլթէրրանընը, տէվլէթի Ալիեէ իլէ Սէրպիսթան վէ Գարատաղ պէյնինտէ ասայիշին իպգասը իչին իս-բար իյէտիկինի պէեան իյէմիշլէր տիր։

ՄԷՄԼԷԲԻԹԷՑՆ

Պուքրէշ, 21 փետրվար

Հէյեթի միտերանճա թէպէտ-տիւրաթ վուգու պուլաճաղը եէնիտէն բիվաեէթ օլունուեօր։

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ

Աթինա, 21 փետր.

Մէճլիս թահրերի ասքէր դավանի-նին միզաքէրէսինէ պաշլասը։ Պու միզաքէրէ պիր հաֆթա սիրէճէք տիր։ Մէճլիս պէտէլ իլէ պիր տիկէրինի ասքէր եապմագ ուսուլինի բէտտ իթտի։

Միսիս Գումանտուրոս քէլմընտա, «հպզբրլանմագա մէճպուրըզ։ Ֆագաթ հպզբրլըզ կէօրմէք իչին ֆէ-տաքեարլըզլար իթմէլիսինիզ։ Թէվսիի մէմալիք իթմէք իսթէմէեօրըզ։ Քէն-սի հուզուրմըզը թէէսին վէ մուհա-ֆազա իթմէլիյիզ, վէ վաթան վէ ֆէ-տաքեարլըզ ճիհէթինտէ Գարատաղ վէ Սըրպիսթանտան վէ սայիր ուֆագ մէմալիքատէն աշաղը գալմամալըզըզ տէմէք տիր։

ԱԼՄԱՆԻԱ

Գէրլին, 22 փետրվ.

Միլլէթ մէճլիսինին գիւշատի մի-նասիլէթի իլէ իմբէրատօր թարա-ֆընտան ղըրատաթ օլունան նումէր, գօնֆիքրանտա Պապը Ալիտէն թալապ օլունաճագ թէէմինատ հպզընտա Խըրիսթիան տէվլէթլէր պէյնինտէ իթ-թիֆագ հասըլ օլմուշ տուր։

Ֆիքագ հուսուսլէ կէլտիկինի թաստիգ-տէն սոնրա, Պապը Ալի, թէպաասը հագգընտա գօնֆէրանս թարաֆընտան լիւզումէ կէօրիւլէն իսլահաթը քէն-տիլիկինտէն իճրա իթմէտիկի հալտէ տաբի, մէղքիւր իթթիֆագը պապը գալաճաղընա տայիր օլան էմնիեէթին արթըղընը, վէ Պապը Ալինին վատ-լէրի, վէ սուլհ իչին Սըրպիա իլէ ա-չըլան մուխասէրաթը վէրտիքլէրի իւ-միտլէր ֆիրիլէն վիճուտ կէլմէսինի թագտիրտէ, Ամանեա տէվլէթի, Թիւրքիա Խըրիսթիանլարը վէ Էրզրում-տա սուլհը պագասը լէյհինտէ, վէ միւթթէֆիք վէ տօսթ տէվլէթլէրի իլէ ճէրէեան իտէն միւնասէպաթը հա-սէնէնին իթագվիէսի իչին իճրայի նու-ֆուզընտա տէվամ իտէճէկինի պիլ-տիրմիշ տիր։

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա, 22 փետրվ.

Ինկիլիզ գօնսոլիտի	95 15/16
Էսհամը Յուսուֆի աշըլաը	11 13/16
» » գաբանտը	11 7/8
1865 խթիգրաքը	15 3/4
1869 »	13 1/8
1871 »	32 1/4
1873 »	12 1/4
1872 (Պօն տիւ Թրէզօր (Սէրի Ա.Բ.) գ.ք.	21
Մըսրը խթիգրաքը	47 3/4

Բարիս 22 փետ. վ.

Ֆըրանսայի Ռենտասընը	11 90
» » քաբ.	11 90
Բուսմէլի շըմէնտըֆէր սէհիմէրի	35
65 խթիգրաքը	72
69 »	63
1873 »	61

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՁԱՍԸ

Էսկ. Ռումի 10 փետր. ագշամ գբ.	13 08
Էսկ. Ռումի 11 փետրվ. սպհ. աշ.	13 07
Էն եիւքսէք	13 07
Էն աշաղը	13 04
Սաաթ 7	13 05

—=—

Խթիգ. 63 (Մութօն) 6 0/0 Ֆ.		73
» 65 (Մութօն) 6 0/0 Ֆր.		74
» 1869 (Բինար) 6 0/0		63
» 1872 (Պօն տիւ Թրէզօր) 9 0/0		21
» 1873 (Բինար) 6 0/0		61 1/2
Բուսմէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0		35
Բէրօր	Ֆր.	1/2
Հէվալէսիզ	Ֆր.	1 1/2
Ագէ Ֆայիզի	0/0	10

—

ԱԳՍԻՕՆԱԼԱՐ ՖԻՑԱԹԸ

Ֆրէնտի ժէնէր. 6 0/0 Լ. Օ.	235
Ասի ժէն. 6 0/0 Լ. Ս. գբ. ք.	300
Սթամպօլ Պանգասը	310
Պանդ գօմէրսիալ	
Սօսիէթէ Օթօման Լ. Ս. գ.ք.	205
Թրամվայ 5 0/0 Ղ. գ.ք.	150
Լավրիօմ (մատէն) Ֆր. գ. ք.	62

—=—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՁԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշան	Ղրշ.	Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	109	36
Ֆրանսըզ ալթունու	87	22
Բօլ	89	
Գերմանիա ալթունու	51	10
Պէեաղ մէճիտիյէ Ֆարգը	4	
Մէթալիք Ֆարգը	13	
Պաղըր Ֆարգը	49	
Պէշլիք Ֆարգը	11	20
Գարպօն գայմէսի գարիք	7	45

—=—

ԳԱՏՄԷՆԻՆ ԲԻԱՁԱՍԸ

Էն եիւքսէք	155 10
Էն աշաղը	154
Սաաթ 7	155 10

Պագըր հիսապը իլէ, 100 ղ ուշլուգ գայմէ, 96 ղ.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՄԻՏՀԱԹ ԲԱՇԱ

Փեթրվար 15 թարիխլի Լօնտրա ղազէթալարընտա աթիտէքի հավատիս կէօրիւլմիշ տիր.

«Պրինտիզիտէն կէլէն թէլէկրաֆ-լար, Միտհաթ բաշա հպզրէթլէրինին Նիսէ՝ մի եօզատա Նաբօլիէ՝ մի կիթմէք իչին պիր ազ տիշիւնտիւքտէն սոնրա Նաբօլիէ կիթմէքիկէ գարար վիրմիշ օլտուղունու թաստիգ իտիեօրլար։ Միշարիէյհ հապլէթլէրի պու գըզը չէհրի մէղքիւրտէ կէչիրմէք նիեէթինտէ տիրլէր։

«Սաորը սաղըգ հաղրէթլէրի եէլ աղրըսընտան Նաչի միւղթարըզ տըր։

«Միշարիէյհ հաղրէթլէրի քէնտի, թէպեիտինի, պաղը հասիլէրին եա-խատ քէնտ իսինտէն խաչնուտ օրմանա-լարը մարիքէթիյէ իճրա իտիլէն Բուս թէէսիրինէ համլ իտիեօր . . . վէ Էհմէտ բաշա հաղրէթլէրինին քէնտի-սինէ գարշը հարէքէթտէ պուլունմուշ օլտուղունու մէմուլ իթմէեէրէք, սաա-րը ճէտիտ հաղրէթլէրինին իսլահաթը մէշրութաեը իճրա իթմէքլիկէ չալըշա-ճաղլարընա իհտիմլար պուլունուեօր։

«Ռ[illegible] հագգընտա զուհուրա կէլէն էմր ու թէտպիրտէն պիւսպիթին պէիտաէր տէյիլ իմիշ։ Հաթթա մապէյնի հիւ-մաեունա կիթտիկինտէ, պիր վագըթ-տան պէրու սօվուզուզ եախսա խու-սումէթ ալէամէթլէրի կէօստէրմէքտէ օլտուղունտան, հարէմինէ պիրէ էշ-եասընը հաղըրլամագլըզը պէեան իթ-միշլէր տիր։

«Բաշայի միշարիէյհ հաղրէթլէրի ալաֆրանկա փեթրվար պէշինճի կիւ-նիւ սէրաեաֆէլպ օլունտուղարընտա, հէման պիր հաֆթա վար իտի քի, զաթը հաղրէթի Բատիշահիի կէօրմէ-միշլէր իտի՝, վէ քէնտինին ազիզի միւպէյին խաթթը հիւմաեունու Սայիտ բաշատան ալսպ իյէտի։ Խաթթը մէղ-քիւրտէ միշարիէյհին ազիզ, բալիթի-դաճա միւպաեէնէթ պուլունմասընա համլ օլունուպ, ֆէսատ իթթիֆագը-նընն զիքրի պիրէ եօգ իտի։

«Օլ վագըթ Միտհաթ բաշա հաղ-րէթլէրի Ֆոդաղ իչինտէ վէ սէրաեը հիւմաեուն բիչկեաճընտա վաբօրու հիւմաեունուն տուրտուզունու կէօրէ-րէք, քէնտիսինին նէֆի իտիլտիկինի անլաեըպ, զաթը Շահանէ էվրօպատա պիր սէյեահաթ իթմէսի իչին, քէնտի-սինէ միւսատէ պուլեուրտուգլարընտան տօլաեը միթթէչէքիւր օլտուղունու, լաքին ազլինին սէպպէրի նէ իտուկինի պիլմէք արզուսինտէ պու-լունտուղունու Սայիտ բաշատա իֆա-տէ իթմիշ տիր։ Պինապէրին Սայիտ բաշա, Միտհաթ բաշա հաղրէթլէրի-նին, քէնտիլէրի ըէյսի ճիւմհուր օր-մագ իւզրէ, Թիւրքիատա ճիւմհուրի-եէթ իլան իյէմէք միւրատընտա օլ-տուղունա տայիր բօյիս թարաֆընտան էլտէ իտիլէն պիր թագըմ էվրադը իս-բաեէ իյէմիշ, վէ սատրը սոպղզ հաղ-րէթլէրի պու կիպի իսպաթլարը ճէրհ իթմէքլիկի պիհուտ ատտ իտէրէք, սէֆինէլի մախսուսէեէ բաքիպէն, Պը-րինտիզիեէ կիթմիշլէր տիր։

«Միտհաթ բաշա հաղրէթլէրի եա-գընտա եէնիտէն Տէրիսաատէթ ճէլ-սէյրուլաճաղընը իւմիտ իթմէյիպ, եաղ մէվսիմինի Զուիճէրիեէ կէչիրմէք նիեէթինտէ պուլունմադատա տըրըլար։

—Տէյլի Նիուզ զազէթասընընն Ֆիչ-նէֆտէքի մուխսիրի տէեօրքի, Գաֆ-գասեանընն 65,000 քիչիսէն մուրէք-քէպ օրտուսունու հիսապա տաբիկ իթմէ-եէրէք, ալթը ատէտ օրտու հալը սէ-ֆէրէ վաղ իսիլմիշ տիր։ Մէղքիւր օր-տուլար թագրիպա ճէման 275,000 նէ-ֆէր բիեատէ, 20,000 նէֆէր սիւարի, վէ 150 պաթարիա եախսա 900 գըթա թօրատան միւրէքքէպ տիր։ Պու օր-տուունուն իքի ալաեը եանի եէտինճի վէ օն իքինճի ալայարը Օտսա վէ Ռէ-վասթաբօլտա տըրլար։ Տէօրտիւ եա-նի սէքիզինճի, տօգուզունճու, օնուն-ճու վէ օն պէրինճի ալայարը Պէսա-բաբիատա տըր։ Իկի տէֆա տատաքի-րի Օսմանիէյ իւզէրինէ եէրիւեէյէք օլան օրտու, 120,000 բիատէ, 8,000 սիւարի, 72 պաթարիատան (428 թօր) իսպարէթ օլուպ, պուունուն արզասընտան եէտինճի վէ օն իքինճի ալայար թաագիպ իտէճէկինտէն, օրտուլի մէղ-քիւրուն մըդտարը նուֆուսու 12,000 սիւարի, 120 պաթարիա եախսա 720 բարէ թօր իլէ պէրաբէր 1 0,000 քի-չիսէն միւրէքքէպ օլաճագ տըր, վէ Գավղասիա օրտուսու պու հիսապա տաբիկ օլմասընը հալտէ, իհթիմալ քի Անատօլուտա պուլունան տատաքիրի Օսմանիէյ գարը մուհարէպէ իտէ-ճէք տիր։ Պիշիւմիզ նազլիեէ զաթար վէ սէֆինէլէրի հապըրլանմըշ տըր։ Ֆինէֆտէ պիր քէօրիւ ինչա օլուն-տու։ Թէքմիլ օրտու պիր կիւնտէ պու-քէօրիւտէն կէչէպիլիր։ Մուխսիրի մէրդումունէ պէեանընա կէօրէ, մու-հարէպէ իչին հէր չէյ հաղըր օլուպ,

—Մէղունէն Ինկիլթէրրատա պու-լունան Տէրիսաատէթ սէֆիրի սըն Հէնրի Էլիոթ, չէհրը հալը էֆրէնտիլէրին օն տէօրտիւնճիւ կիւնիւ զըրաիշանընն հուզուրունա գապուլ դէլընմիշ, վէ խանէսանը հիւքմարի իլէ թատամ իթմէեէ նայիլ օլմուշ տուր։

—Սաատէթլու Հօպարթ բաշա հաղ-րէթլէրէ, Բէսիմօ վաբօրու իլէ 54 սա-աթ զարֆընտա Պաթումա աղիմէթ իտէրէք, տօնանմաեը հիւմաեունու պիլ մուսպէեէնէ օրատան Թըրապլօնա տաբիկ օղրաեարադ, եինէ Տէրիսաա-տէթէ կէլմիշ տիր։

—Միտհաթ բաշա հաղրէթլէրինին Պըրէնտիզիեէ կէօթիւրէն Իզմիտին վաբօրու հիւմաեունու, իյալ մէմու-րու պուլունան զապթիյէ Ֆըրդասը մուավինի ալայ պէյի Գահրի պէյ տէ-բունինտէ պուլունտուղու հալտէ տա-լը կիւնիւ Տէրիսաատէթ կէլմիշ տիր։

—Տէրիսաատէթտէ մէսարիֆի ճէ-պի հիւմաեունտան իֆա օլունմադ իւզ-րէ պիր մէքթէպի միւքիեէ թէէսիս պույրուլաճաղընը եապմըշ իտիք։

Պունուն չակիրտանը, տէվլէթի Ամ-եէնին սընուֆու թէպաասընընքեաֆի-ֆէսինտէն միւրէքքէպ վէ իքի եիւզ էլ-լի չակիրտաէն իպարէթ օլարագ, պու-ռատան չըգաճագ չահատէթնամէլի էֆէնտիլէրին, նահիեէ միւտիրլիկին-տէն թավալիքը վէ Մէճլիսի ասան ազալըզընա գատար նայիլ օրմալարը, վէ նայիլ օրմատըզլարը հալտէ, չահա-տէթնամէ մուհիպլինճէ տավաեա հագ-լարը օրմասը, վէ ճէննէթմէքեան սուլ-թան Ազիզ խան հաղրէթլէ-րի զամանընտա, Պէշիքթաշտա ինչա օլունան քեարկիր խանէլէր, մէքթէպ իթթիխաղ օլունուպ, ալթընտաքի տիւքքեանլարընն վարիտաթընընն տաբի խարէսինէ թաֆսիլ խուսուսունա իրատէյի հաղրէթի Շէհրիեարի չերէֆ-թաալիզ պույրուրմուշ տուր։

—Հէր իչին էհլինէ թէֆվիզի, մէ-սալիհի ուսմանիէնին հիսանի ինթիգամ վէ ճէրէեանընը մուսթէրիմ օլարագ, էհլիեէթ խէ, մալիեմաթ իլէ թէհրիբ-ալ վէ մէլքէյտէն, վէ տահա պիր թա-գըմ էվսաֆտան իսպարէթի օլմաղլա, պատէպնին սէֆարէթլէրէ, սէֆարէթ պաշ սըր քիթապէթինտէ պուլունան

Էրզրում Էնիեէթին թայեինի խուսուս-տա իրատէյի սէնիյյէեի հաղրէթի Շէհրիեարի չերէֆթաալիզ իթմիշ տիր։

(Վագըթ)

—Մալիեէ, Զապթիեէ, Մէարիֆ, Նաֆիա, Թիճարէթ վէ Բուսուսաթ նէզարէթլէրինճէ իսլահաթը միքիմմէ-լէ իճրասը իչին, Էվրօրատան պիրէր էհլզաթրն ճէլպի իրատէյի սէնիյյէեի հաղրէթի Բատիշահի իրթիրայի ճէլի-լինտէն օրմուզա, կէլմէք իւզրէ տիրլէր։

—Բարիզ ահանամէսի իւզրինէ հա-լահաթ ֆէրմանընտա վատ օլունմուշ իքէն, Մէճլիսի վալէա վէ անրն եէրինէ գայիմ օլան Շուրայի տէվլէթին մէվ-զրի իճրասեէ գօեամմրզ օլուուզու ու-սուլու մուհաքիմ նիզամնամէսի, պու-քէրրէ Շուրայի տէվլէթճէ տէրտէսթի թանզիմ տիր։

—Պէշիքտաշ եիւզիեէ գատար գայմէլէրին թասը թաթիլ օլունուպ, եալընըզ զուրուշլուզ գայմէ պասը-մագատա օլտուզունու եաղմըշ իտիք։ Պու քէրրէ պաթրընըմը մանիմաթա կէօրէ, Ֆէքատէն 100 լիէ գատար օ-լան գայմէլէրին թէքրար թասինէ միւ-պաշիրէթ օլունմուշ, վէ չիմտիեէ գա-տար պասընան զուրուշլուզ գայմէլ-էրին մըդտարը պիր միլեօն զուրուշա պալիզ սըմուշ տուր։

—Տէօրտիւնճիւ օրտուլի հիւմաեուն ըէյսի էրքէնը սատատէթու Ֆայիզ բաշա հաղրէթլէրինէ իքինճի բիւթէյ-սէն պիր զըթա նըշանը Օսմանի իթա պույրուրմուշ տուր։

—Տիւն սապահ Պապը Սէրասքէրի-Տախիլիեէ վէ Պահրիեէ վէ Ապլիեէ վէ Մալիեէ վէ Նաֆիա նազըրլարը, վէ Շուրայի տէվլէթ ըէյսի, վէ Բուսուս-մաթ վէ Շէհիր էմինլէրի հաղարա-թը հաղը պուլունտուղարը հալտէ, պիր մէճլիս միւնազըտ օրմուշ, վէ սաաթ 3 տէն 7 է գատար տէվամ էյ-լէմիշ տիր։

Պու մէճլիստէ հարաքեաթը ասքէ-րիեէ վէ Ազրպ ասայիշի հաղգընտա միւզաքէրէթ իյթա զըլընմըշ տըր։

—Տիւն Խարիճիեէ նազըրը տէվ-լէթլու Սաֆվէթ բաշա հաղրէթլէրին-նին գօնագլարընտա միւսիս Բիսմիշ հաղը ուլուուզու հալտէ իքինճի տէֆա տէվլէթի Ալիեէ իլէ Սէրպ պէյնինտէ իեատէեի ասայիշ իչին միւզաքէրէթ օլունմուշ տուր։

Միւզաքէրէթը վագրատէ խարիճ-իեէ միւթէչարը ամուֆիֆլու Ալէքսանտր էֆէնտի հաղրէթլէրի, վէ միւսիս Բիսմիշ իլէ պէրաբէր կէլէն մէ-մուրլար տասխի պուլունմուշ տուր։

—Իսլէթլու տէվլէթլու Միտհաթ բաշա հաղրէթլէրինին մէմալիքի Օս-մանիէյէն թէպեիտինտէն տօլաեը, Սաղըլտա իրգամէթ մէմուր սատրը էսպաղ իսդէթլու տէվլէթլու Մահ-մուտ Նէֆիմ բաշա հաղրէթլէրինին Պապը Ալիեէ պիր թէլէկրաֆ չէքիպ թէպրիք իլէ, պէեանը մէճնունէեէթ իթթիխիկի մալիմաթը սահիհէեէն տիր։

(Վագըթ)

—Թօրխանէեի ամիրէ սանեաեը եիւզ պաշլարընտան խսրիլ աղա, պիր սօ-լուշտա օթուզ իքի ֆէշէնք պլը սուբ-էթաք պիր թիւֆէնք իսալ իտիպ, կէչէն սէլտա ՀԼԶ ըէսմի ալիսինտէ, զաթը Շահանէ Թօրխանէ գատրը հիւ-մաեունունու պիր թէչրիֆ, Թօրխանէ մամուլաթընտան թիւֆէնք ճէլպի հագ-գընտա իրատէյի սէնիյյէ չերէֆթաա-լիզ իթմէսինէ մէպնի, ապպայի միւսիսի-էյհին եարաբըզը թիւֆէնք, խաքիրա-յի Շէհրիեարիեէ թագտիմ օլունմաղ-լա, նէզդի Շահանէլէրինտէ բէհինի թագտիր օլարագ, միքեանֆաթէն ա-զպայի միւսիսլիյին բիւթպէսինին զոլ աղալըզ բիւթպէսինէ թէրֆիկի խու-սուսունա, իրատէյի հաղրէթի Բատիշ-ահի չերէֆթաալիզ իթմէքլէ, իգթի-զասը իճրա պույրուլուսունու մամա-տուր։

———

ՐԷՍՄԻ

(Ցից 5 սեպտեմբեր սենէ 9։ թարիխէն Տաիլիեէ նէզարէթի ճէլիլսինտէն վիլաեթա վէ միսթաղիլէն իտարէ օլունան միսթասարրըֆլըգլարա եաղըլան մուհարրէրաթը ումումիեէ սուրէթի տիր։)

Վիլաթը աղղամ հաղարաթըյլա, անլէրին մէտուններ օլան պիճիմէ մէմուրիյնի միլքիեէ վէ գալէմիեէնին նէրէլէրտէն նէշաթ իտիպ, շիմտիեէ գատար հանկը մահէլէրտէ, նէ կիպի մէմուրիեէթլէրտէ իսթիխտամ օլունտուգլարընը, վէ հալը մաաղուլիեէթլէրի վուգու պուլմուշ իսէ, նէ սեպեպ վէ հիքմէթէ մէպնի օլտուղունու, վէ ըիւթպէ վէ նիշանլարընը թէմամըյլա վէ մուխթասար սուրէթտէ միպէյինին թարաֆլարընտան պիրէր գըթա վարագանընը թալէպ վէ ճէլպինէ, վէ թաշրալարտա մէմուրիեէթ իսթէեէնլէրտէն տախի, պատէհու քէյֆիեէթի թայեին վէ իսթիխտամըրը մատտէսինէ պագըլմագ իւզրէ, մահէլէրինճէ օ եօլտա պիրէր թէրճէմէի հալ վարագասը ալընարագ, պուրաեա իրսալինին ուսուլ իթթիխազընա լիւզումկէօրիւնմիւշ օլմաղլա, տախիլի վիլաեթի ճէլիլէյի ասքճանէլէրինտէ կէրէք էլան միսթախտէմ օլան միլքիեէ վէ գալէմիեէ մէմուրլարընտան, վէ կէրէք մաաղուլ պուլունուպ տա, պունտան պէօյլէ օրաճա մէմուրիեէթ թալէպ վէ իսթիտասընտա պուլունանլարընը, պէր մէնվալը մուհարրէր պիրէր թէրճէմէի հալ վարագասը ալընարագ, վէ պունա զաթը ալիի Վիլայէթընահիլէրինին տախի միինշիլէրի իլէ շիմտիեէ [illegible] սայիրէսինի միպէյինին պիր վարագա իլավէ պույրուլարագ, մուղիհ պիր գըթա տէֆթէրիյլէ պէրապէր թիտեարընա, վէ պու թէրճէմէյի հալէլէսինին գարինի սըհհէթ օլուպ օլմատըղը անլաշըլմագ իշին, պուրաճա գօմիսիօնու մախսուսունճա թահգըգ վէ թէտգըգ իտիլէճէկի տէրքեար իսէ տէ, օրաճա տախի թահգըգաթը միմքինէնին իճրասը յլա, սալիֆ իւլ տէֆթէրին միլահաղաթիանէսի կիպի, պիր թարաֆընա տերճ վէ իշարընա հիմմի ալիէյի ասընէլէրի տէրքեար պուլունմագ պապընտա։

(Տիկէր)

Նու կիւնլէրտէ պաղը մէնասիպի ալիեէճէ թէպէտտիւլաթ վուգու պուլաճաղընա տայիր արաճիֆ նէյր օլունմագտա իտուկի թահզըգ վէ իսթիխպար օլունմուշ, վէ պու միսիլլու պի ասլ ու էսաս օլան սէօզլէրին ինթիշարը, մէսալինի տէվլէթ ու մէմլէքէթին հիւսնի ճէրէեանընը իսթէմէեէն էրպապը աղրաղըն ինթիրաթընտան պուլունմուշ օլմաղլա, իշպու թէֆթէվիւհաթը ըէսմէն թէքղիպինէ իպթիտար գըլընը։

(Էրզրում վալիկի ճանիպինտէն 6 շուպաթ սենէ 92 թարիխի իլէ մադամ ալի սերաքէրիեէ չէքիլէն թէլեկրաֆնամէ տիր։)

Տէօրաիւնճիւ օրտույի հիմաեուն սիւրի, վէ թօրճու պլայարը հայվանաթընը իքմալը նէվգըզը իշին միւպաահաբնու թէշէպպիւս օլունտուղու սըրատա, Էրզրում վիլայէթի մէրքէզի համիեէթ մէնտանը մէմուրին, վէ հէր սընըֆ էհալիսի թարաֆլարընտան տերհալ քէմալը խահիշլէ, վէ հէր պիրիսի գօմշու, վէ գարընտաշճա պիր միլքէյի համիեէթի վաթանբէրվերանէ իրաեէսի իլէ, իեանէթէն չիմտիլիք 98 աթ հէտիյէ օլունտուղու միսիլլու, տահա թէզաիւտ իթմէսի տախի մէմուլ իտուկի ճիհէթլէ, միւշհագաթ իլէ վիլաեթը միւթէճավիրէեէ տախի պու եօլտա թարաֆը չաքիրիտէն պէեանը մալիւմաթ իտիմիշ տիր։

Սընուֆը մէմուրին վէ էհալինին չու սուրէթլէ քէնտի արզու, վէ խահիշլէրի իլէ իեանէտէ պուլունմալարը չաեանը թագտիր վէ թահսին օլտուղունուն մաէթթէչէքքիր արզընա իպթիտար գըլընը։

ԳԱՐԱՏԱՂ

Ռուսիա տէվլէթի թարաֆընտան կէչէնտէ Հէրսէք կէօնտէրիլէն միսիս Վէսէլիչքի Պօկիտաովիչ պու քէրրէ Սէն Բէթէրսպուրկտա Սըլավ գօմիթէսի հուզուրունտա պիր նութգ իրատ իտտէրէք, Գարատաղտա վուգու պուլան մուհարէպէլէրի, վէ Գարատաղըն ահվալը հաղըրէսինի թարիֆ վէ պէեան իթմիշ օլմաղլա, նութգու մէզքիւր պէր վէճհի աթի թէրճէմէ իտիլտի.

Էֆէնտիլէր,

Միսթաղպէլտէ վագթըմըզըն թարիխինի եաղաճագ միվէրրիխ, կէչմիշ վագթլարտա վէ ասրը հաղըրտա միսլի կէօրիւլմէմիշ օլան պիր թագըմ վագալարը միշահէտէ իտէրէք թէհայիւրտէ գալաճագ տըր։ Օն տօգուզունճու ասրըն նիհաեէթինտէ, վէ ֆէննը հարպըն սոն տէրէճէ իգմալէ վարտրբլարըղը, վէ մունթազամ օրղու պիր զէմանտէ, եիւզ պէն քիշիտէն իպարէթ, վէ մահսուլտար օլմաեան պիր արաղիտէ սաքին վէ հարաքեաթը շիւպհէլի վէ եա աչբգտան աչբզա իղհարը ատավէթ իտէր գօմշուլարլա հէմճիվար, վէ սերվէթի մատտիեէ վէ մուավենէթի խարիճիեէտէն մահրում օլան պիր գավմ թամ ալթը այ, վասի վէ էհալիսի չօգ, վէ եիւզ պինլերճէ ասքէրտէն միւրէքքէպ պիր օրտուեա վէ հեր չէյէ մալիք վէ 30 միլեօն նուֆուսըն ճան ու մալինի իսթէտիկի կիպի գուլլանալիր պիր տէվլէթլէ մուհարէպէ իտէպիլտի։

Էն զիեատէ ագլէ մուղայիր կէլէն նօգթա, իքի տիւշմէն օրտուլարընը արասընտա օլան նիսպէթսիզլիքտէն զիեատէ մուհարէպէնին նէթիճէսի տիր։ Պիր ավուճ տաշլարը էզմէք իշին, տիւնեանընը իւշ գըթասընտան պիր չօգ ասքէր ճէմ իտիլերէք, քիւլիեէթլի օրտուլար թէշքիլ օլունտու. մէզքիւր օրտուլար, Գարատաղլարը էզէճէք եէրտէ, հէր նէրէտէ պունլարա թէսատիֆ իթտիլեր իսէ, քեամիլէն մաղլուպ օլտուլար։

Ճճ մէ վէ մուհապպէթի վաթանիեէտէն պաշգա պիր շէյ մալիք օլմաեան տաղլարը, պիր թագըմ սիլահ, վէ էրզագ, վէ միւհիմմաթ, վէ իսթիհքեամաթ վէ թօր վէ արաշի էլէ կէչիրտիլեր։ Պու միսիլլու վուգուաթ պիղէ էզմինէյի գատիմէ հիքեաեաթը կիպի ատճայիպ կէօրիւնմէ՞ղ մի։

Պու մուղաֆֆէրիեէթլէրին սըհհէթինէ, վէ պու գահրամանլարընը սրքֆ ինսանիեէթ տույղուսույլա մուհարէպէեէ կիրիշմիշ օլտուղարընա իսպաթ տրը չէքտիքլերի մէշաքքաթլար։

Գարատաղլարլար տեհշէթլու պիր տիւշմէն իլէ մուհարէպէ իթտիքլերի միւտտէթճէ, տիւշմէնը մէզքիւր գատար մէրհամէթսիզ օլան թապիեաթը միհնէթ ու մէշագգաթընա թէհամմիւլ իթտիքաէն պաշգա, ֆամիլեալարընը, վէ ուղուրլարընա քան տէօքտիւքլերի միլլէթէճիլէրին չէքտիքլերի սէֆալէթի կէօրէրէք պիր գաթ տահա միւքքէտտէր օլտուլար։

Գարատաղլարլար իլէ պէրապէր մուհարէպէ իթմէքլիկիմէ, վէ գաղանտըգլարը մուզաֆֆէրիեէթլէրլէ չէքտիքլերի մէշագգաթլարը եագընտան կէօրմէքլիկիմէ թալիմ միւսայիտ օլտու։ Էկէր էսնայի մուհարէպէտէ Գարատաղլարա մուավենէթիմ օլմատը իսէ—մէրգումարը իպրազ իյլէտիքլերի զայրէթ վէ սէպաթը եանընտա պէնիմ զայրէթ վէ սէպաթըմըն էհէմմիեէթի օլապիլի՞ր մի—կէօզիւմէ կէօրտիւկիմ մէզքիւր ինանըլմազ վագալարը սիղէ պու կիւն պէեան իյլէմէքլիկիմին իհթիմալքի ֆայիտէսի օլտուն։

Իլանը Հարպտան, եանի 1876 յունիս 20 տէն, սէնէյի մէզքիւրէ հոկտեմբերին 20 սինտէ ադտ օլունան միւթարէքքեէ գատար կայ կէչմիշ տիր։ Ֆագաթ Թիւրքլերլէ Գարատաղլարլար արասընտա վուգու պուլան մուհարէպէնին էհէմմիեէթի սահիհէսինէ թէմամի իլէ քէսպի վուգուֆ իթմէք իչին, պու միւտտէթէ, թամ պիր սենէ, եանի 1875 սենէսի յունիս այընտան 1876 սենէսի յունիս աեընա գատար տէվամ իտէն Հէրսէք իսթիլալը միւտտէթինի իլավէ իթմէք լազըմ տըր։

[illegible] լէյտէն քէնտիսինէ թէրէթթիւպ իտէն վէզայիֆի թէմամի իլէ էյֆա իտէրէք, հէմճիվար օլան պիր մահէլտէ տէվամ իյլէեէն պիր իսթիլա մուավենէթ իյլէմէքտէն իճթինապ իյլէտի։

Ֆագաթ տիկէր թարաֆտան Գարատաղ էհալիսի թահթը թաղեիգաթտա էղնիմէքտէ պուլունան գարտաշլարընա օլան վաղիֆէսինի քէմալի սատագաթլա իճրա իյլէեէրէք, Հէրսէք վէ Պօնալըլարա մուավենէթ զըմնընտա էն իկիտ ճէնքճիլէրինի մէյտանը իսթիլալա սեվգ իլէ, ֆամիլեա վէ չօլուգ չօճուգլարընա Գարատաղը մէլճա իթթիխազ իյլէտի։

Հէման Գարատաղ սէքէնէսինին նըսֆը նիսպէթինտէ օլան պու պիչարէկեան, Գարատաղտա պուլունան խանէլերէ եէրլէշտիրիլերէք էմրը թէայիւշլերինէ տըգդաթ օլունտու։ Հէր եէր իշին աղըր պիր եիւք օլան պու միսիլլու ֆէտաքեարլըգլարընը Գարատաղճա պիր պարը կիրան օլտուղունա թէճաճիպ իտէճէք պիր շէյ եօգ տըր։

Գարատաղ էհալիսի տիւշմէնը գատիմինէ հիւճում իթտիկի վագթ, հիւքիւմէթին վազիֆէսի Գարատաղլարընը մալ վէ ճանընը վիգաեէ իյլէմէք իտի։ Պունունլա պէրապէր Սլավ մէնաֆիինի, վէ հէմճինս օլան գարընտաշլարընա մուավենէթ իթմէք լիւզումինի հէր շէյտէն իսթիւն թուրթարագ պիր միւթէֆիրգի սատըգատան մուավենէթի վէ պիւթիւն Սլավ վէ Ռուսլարընը թէշվիգաթը իլէ, գարտաշլարընը իմտատընա կիթմէեէ Գարատաղ գարար վէրտի։

Իշթէ պիրինճի տէֆա օլարագ Գարատաղ քէնտիսինտէն պաշգասընը մէնաֆիինի վիգաեէ իչին տիկէր պիր հիւքիւմէթլէ միւթէֆիգէն մուհարէպէ իյլէտի։ Գուվվէթինին էհէմմիեէթսիզ պիր տէրէճէտէ պուլունմասը, Գարատաղ, մուավենէթ խըստամէթինտէն պաշգա պիր շէյի իճրաեէ միւսատտէ իթմէզ իտի։

Գարատաղըն մագսէտի, գուվվէեի Օսմանիեէտէն պիր մըգտարընը քէնտի թարաֆընա ճէլպ իտէրէք ասըլ մէյտանը մուհարէպէտէ ասաքիրի Օսմանիեէնին ատէտինի ազալթմագ իտի։

Էկէր Գարատաղլարլար պէօյլէ պիր քիչիւք խըստամէթի տէրիւհտէ իթմիշ օլսալար իտի, Թիւրքլեր պու ճիհէթտէ պիր մուխաթարա կէօրմէզլեր իտի։ Հէրսէքտէ պիր թագըմ իսթիհքեամաթա վէ թապիեալարա մալիք օլան Թիւրքլեր, իսթիհքեամաթը մէզքիւրէ տախիլինտէ պուլունան ասաքիրի մընթահֆըզանընը, տիւշմէն թարաֆընտան վուգու պուլաճագ հէր կէօնա հարաքեաթը թէարրիւզէյի ատֆէ միւգթէտիր օլաճաղը իթթիգատընտա պուլունտուգտան պաշգա, մէրհում էօմէր բաշանընը Զէթինէեէ գատար աչտըղը եօլտան հարաքեաթը թէարրիւզիեէտէ պուլունմագ նիհէթինտէ իտիլտի։ Մուգատտէմա վուգու պուլան մուհարէպէլէրտէքի հարաքեաթա մուղայիր օլարագ, բրէնս Նիգօլանընը օրտուսու, Հէրսէքի պաշտան պաշա տօլաշտը։ Թիւրք էհալի վէ ասաքիրի իսթիհքեամարա չէքիլտիլէր։ Հէրսէք խըրիսթիանլարը հէր թարաֆտան քէմալի շէվգ իլէ բրէնս Նիգօլանընը պանտերասը ալթընա թէճէմմիւ իթտիլեր։ Նէ չարէ քի Հէրսէք գըթասը, քէնտի գուրընտաղլարընա վէ [illegible] զաեէթ վասի պիր շէօլ հէյեէթի քէսպ իթմիշ իտի։ Գարատաղլը գատընլար, օրտունուն էրզագընը սրբթլարըյլա թա Հէրսէքին իչէրիսինէ գատար իյսալ իյլէմէեէ մէճպուր օլտուլար։ Պէօյլէ խարապէ եիւզ թութան պիր մահէլտէ օրտու իգամէսի հէր նէ գատար միմքինսիզ իտի իսէ տէ, Գարատաղ պէյի օրասընը, մագսէտինի իճրա իթմէզտէն էվվէլ թէրք իթմէք իսթէմէտի։

(Տէվամ)

Բասատխանէյի ամիրէտէն վետրվար 9 ըուսի թարիխի իլէ ղաղէթալարա կէօնտէրիլէն իլան տըր.

Պահրը մուհիթի Աթյանթիգ իւզերինտէ պիր ֆուրթունա զուհուր իտիպ, Էվրօբանընը ճիհէթի ճէնուպունա տօղրու իլերուլէմէքտէ տիր։ Պու սապահ միզան իւլ հավա Վէնէտիկ քէօրֆէզինտէ, վէ խուսուսիյլէ մէմալիքի Օսմանիեէտէ բէք չօգ թէնէզզիւլ իթմիշ տիր։ Իշպու ֆուրթունանընը ճէզայիրի պահրը Սէֆիտ վէ պահրը Մարմարա վէ պահրի Սիեահ իւզերինտէն միրուրի միհթէմէլ տիր։

— Պու քէրրէ Սէլանիքտէն հաբէքէթլէ, Տէրիսաատէթ մուվասըլէթ իտէն Մէրսին նամ վաբոր, տերունինտէ եէթմիշ գատար ասաքիրի Շահանէ վէ 140 գատար եօլճու օրտուղու հալտէ, հավանընը մուխալիֆէթի ճիհէթլէ, Այնօրօվա պիլ վիսուլ, օրատա իւշ կիւն գալմըշ, վէ ասաքիրի Շահանէյինին վէ եօլճուլարընը իտարէլերինէ քեաֆի մէքիւլաթլարը մէվճուտ պուլունմուշ օլտուղու հալտէ, քէնտիլերինին թէպպայի սատըգատան օլտուգլարընա պիր տէլիլ օլմագ իւզրէ, օրատա պուլունան քէշիշլէր թարաֆընտան իւշ կիւն միւթէմատիէն ճիւմիէսինէ էքմէք վէ ղէյթին վէ պունա միւմասիլ պաղը մէէքիւլաթ վէ մէշրուպաթ իթասըյլա, իպրաղը մէէսիրի համիյէթ իյլէմիշ օլտուգլարը խապէր աալընմիշ տըր։ (Պասիրէթ)

—Պու քէրրէ Ինկիլթէրրա բարլամէնթօսունտա, Մ. Դամպէլ թարաֆընտան Ինկիլթէրրանընն Տէրիսաատէթ սէֆիրի սըր Հէնրի Էլիեթթն հալէա մէմուրիեէթինտէ իպդա օլունուպ օլունմատըղը, վէ սէֆիրի միւշարիլէյհին տէվլէթի Ալիեէ նէզտինտէ իթթիխազ իյլէտիկի հարէքէթտէն տօլաեը Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին ատէմի մէմնունիեէթի, վէ Տէրիսաատէթտէն հարէքէթլէրինտէ քէնտիսինէ վէրիլէն վէտանամէլէրէ վիրտիկի ճէվապլարընն սահիհ օլուպ օլմատըղը, վէ էկէր պու բիվաեաթ սահիհ իսէ, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին սէֆիրի միւշարիլէյհ հաղ գընտա նէ սուրէթլէ հարէքէթ իտէճէկի պիլտիրիմէսի թալէպ օլունմուշ տուր։ «Պէօյլէ պիր մէսէլէ իւզէրինէ ճէվապ վիրմէք բէք միւշքիլ օլուպ, սըր Հէնրի Էլիեթթ հալէա մէմուրիեէթինտէ օլարագ, Տէրիսաատէթտէն մուֆարագաթը տախի Մայի Ֆիթապտա պէեան օլան ահվալէ մէպնի օլտուղու պէեան իտիլմիշ տիր։

«Ֆագաթ եալընըզ չուրասընը պիլիրիմ քի, սէֆիրի միւշարիլէյհ վազիֆէլէրինին քէսրէթի ճիհէթիյլէ, նամիզաճ օլտուղունան, Ինկիլթէրրաեա ավտէթ իթմէք իսթիյէ։ Ամանամ թաեէա իթմիշ իտի։ Ամարալէգ գօնֆէրանսընը իճթիմայի եագընը օլտուղունտան, մէմուրիեէթինտէ տուրմասը իչին հիւքիւմէթտէն էմր ալաբ։ Ցունվար 22 թարիխինտէ լօրտ Տէրպի թարաֆընտան լօրտ Սալիսպըրիեէ աթիտէքի թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ օլունտուղու էսնատէ, սէֆիրի միւշարիլէյհ մահէլլի մէմուրիեէթինտէ պուլունմագտա իտի.

«Պապը Ալի ըէտտինտէ իսրար իյլէտիկի, վէ գօնֆէրանս նէթիճէսիզ օլարագ տաղլըտըղը հալտէ, սըր Հէնրի Էլիեթթն սէֆարէթին իշլերինի մասլահաթկիւզարա պըրագըպ, ահվալը հաղըրէ հաղգընտա թաֆսիլաթ վիրմէք իւզրէ, Ինկիլթէրրաեա ավտէթի միւնասիպ օլուր» մաալինտէ իտի։ Մալիւմ տիւր քի, գօնֆէրանսնթիճէսիզ գալաք, սըր Հէնրի Էլիեթթ տախի Ինկիլթէրրաեա ավտէթի իյլէտի։ Սէֆիրի միւշարիլէյհ վէրիլէն վէտանամէլէրէ կէլինճէ, միւշարիլէյհին պունլարա վիրտիկի ճէվապ, պաղլար թարաֆընտան ըիվաեէթ օլունտուղու կիպի տէյիլ տիր։ Հէլէ խարիճիեէ նէզարէթինին մալիւմաթը, միւշարիլէյհին հարաքեաթը ալէյհինտէ տէյիլ տիր։ Եօլունտա Ինկիլթէրրա խարիճիեէ նազրը եէրինէ մալիեէ նազրը ճէվապ վիրմիշ տիր։

—Տէօրթ նէֆէր Մաճարլըլար կէօնիւլլիւ սըֆաթըյլա օրտույի շահանէեէ տախիլ օլմուշլար տըր։

— Ամանեա զաղէթալարընընի պէեանընա կէօրէ, Բրուսիանընն հարպիեէ նէզարէթի, զաթէն մէվճուտ օլան իքի շրմէնտաֆէր թապուրլարընա, իւշիւնճիւ պիր թապուր տահա իլավէ իտէճէք իմիշ։ Մէզքիւր թապուր, «թէլէկրաֆ թապուրու» թէսմիեէ դըլընճաճագ իմիշ։

—Կէչէն ապաքրանկա սեպտեմբեր 5 տէ սբր Հէնրի Էլիբթ հաղրէթլէրի, Տէրիսաատէթտէ Ռուս մասլահաթկիւզարը իլէ վուգու պուլան պիր միւլագաթքնը լորտ Տէրպիեէ պիլտիրտիյի սբրատա, Պապը Ալի վէ Սբրպ վէ Դարատաղ պէյնինտէ տօղրուտան տօղրուեա ագտը միւսալէհա օլունմասընա Ռուսիա տէվլէթի միւմքին մերթէպէ գարշը կէլիպ, տիւէլի էճնէպիէնին թէվասիւթ վէ եա միւտախէլէսի իլէ միւսալէհա ագտինէ չալբշաճաղը, միւմայիւէյհ մասլահաթկիւզար թարաֆընտան պիլտիրիլմիշ օլտուղունու պէեան իթմիշ տիր։

—Սօն Վարնա բոսթասբյլա վիրուտ իտէն ղազէթալարտա կէօրիւլէն միւթալաալար, Շարգտա միւսալէհանընը մուհաֆազա իտիլէճէկինէ տայիր օլան էմնիեէթին տղալմագտա օլտուղունու պիլտիրիեօրլար։ Հաթթա էն ղիեատէ միւսալէհա թարաֆլբսբ օլուպ, տէվլէթի Ալիէեէ տախի ղաեէթլէ թարաֆկիր պուլունան Գոնսթիթիւսիոնէլ ղազէթասը պիլէ պու խուսուստա շու աթիտէքի ճիւմլէլէրի տէրճ էյլէմիշ տիր։

«Հալը հազբր մուհաֆազա իտիլէմէղ։ Իմարէթլէր իլէ տէվլէթի Ալիեէ արասընտա ագտը միւսալէհա օլունսա, իշլեր նէ՞ մերքէզտէ պուլունաճագ տբր։ Լոնտրատա թէէմին իտիլտիկինէ կէօրէ, բրէնս Կօրչագոֆ, մուախարէն տէվլէթի Ալիեէ թարաֆընտան Էվրօբա մուաղզամ տէվլէթլէրինէ կէօնտէրիլէն թահրիրաթը ումումիեէտէն տահա ղազապլը օլարագ, Ռուսիա տէվլէթինին Էվրօբա տէվլէթլէրինէ իրսալ էյլէտիկի թահրիրաթը ումումիեէ հագգընտա, տիւէլի միշարիլէյհիւմիւն իմթիեաբը սիւքիթ էյլէմիշ օլտուգլարընտան, ղաեէթ հիտատէթլէնմիշ օլուպ, մուհարէպեեէ գարար վէրմիշ տիր։ Ինկիլթէրրատա հէր քէս իշպու միւքէտտէր իհթիմալաթա հազբրլանմագտա տբր։ Բէզա էօյլէ զանն օլունուեօր քի, Մաճարիսթանընը թէէսիրի, տէվլէթի Ալիեէ ալէյհինտէ իչ իմբէրաթօրլարընը ագտ իտէճէլլէրի իթթիֆագ լաեիհասընա Ավթրիանընը հիսսէտար օլմամասը իչին միւշքիւլաթ չբգարաճագ իմիշ, վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի Ռուսիա իլէ պիլ իթթիֆագ հարպա միւտախէլէ իթմեէճէկինտէն, մուհարէպէ տէվլէթի Ալիեէ իլէ Ռուսիա տէվլէթի միեանէսինտէ գալսաճագ տբր։

«Բրէնս Կօրչագոֆուն թահրիրաթը ումումիեէսինէ գարշելբգ լորտ Տէրպինին վիրէճէկի ճէվապնամէ եարբն (փետրվար 13) կէօնտէրիլէճէկ տիր։ Սբր Հէնրի Էլիեբթը պիր տախի Տէրիսաատէթ ալտէթ ալտէթ իթմեէիպ, եէրինէ սբր Էտվարդ Թօրնթօնուն կէօնտէրիլէճէկի մուգարրեր կիպի կէօրինիւեօր։

«Իմարէթլէրին իշլերի իլերուլեմէքտէ տիր։ Մ. Ռիսթիչ, մուխապէրաթը սուլհիեէ իճրասը իչին Տէրիսաատէթէ կէօնտէրիլմիշ տիր, վէ միւմայիլէյհին միւթթասբի օլտուղու էֆքեարը միւսալէմէթքեարանէ, Սբրպիա իլէ տէվլէթի Ալիեէնին արալարընը պուլտուրաճաղընը ղանն իժտիրմէքտէ տիր։

«Դարատաղա կէլինճէ, պիր մընգտար թէվֆիկի հուտուտա մուգապիլ, տաղլբլարընը ուղուն թիւֆինգլէրինի աշաղը ալտբրաճագ տբր։

«Պու իսէ էբէյիճէ պիր շէյ տիր, լաքին Ռուսիա իլէ նէ՞ եաբբլաճագ տբր։ Տէվլէթի միւշարիլէյհանընը թէտարիքեաթը հարպիեէսիյլէ, բրէնս Կօրչագոֆուն յունվար 31 թարիխլի թահրիրաթը ումումիեէսինէ տայիր պու քէրրէ վիրուտ իտէն խապէրլէր, Ռուսիատա ըէսի հիւքիւմէթտէ պուլունան զաթլար, հէր հալտէ մուհարէպէ իթմէք լիւզումունու թաստիգ իթմէքտէ օլտուգլարընը, վէ պինաէն ալէյհ օլ պապտէ լաղըմ կէլէն գարարլարը վիրմիշ պուլունտուգլարընը պիլտիրիեօրլար։»

—Սօն Վարնա բոսթասբյլա վիրուտ իտէն էճնէպի ղազէթալարընտա կէօրիւլէն հավատիսլեր տիր.

Պէրլին, 13 փետրվ.

Տէվաեէրի տիբլոմաթիգբյեէտէ ճէրէեան իտէն պաղը րիվաեէթլէրէ նազարէն, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, մուախարէն բրէնս Կօրչագոֆ թարաֆընտան կէօնտէրիլէն թահրիրաթը ումումիեէ ասլա թահրիրէն վէ ըէսմէն ճէվապ վէրիլմէմէսինի էվրօբա գապինէթօլարընա թէքլիֆ էյլէմիշ տիր։

Բէթրէսպուրկ, 14 փետրվ.

Ժէնէրալ Ինեաթիէֆ պուրաեա վասբլ օլտու, վէ իմբէրաթօր թարաֆընտան գապուլ օլունտու։ Բբրէնս Կօրչագոֆ իլէ տախի բէք չօղ տէֆա միւլագաթ իթտի։ Բրէնսի միւշարիլէյհին իսթիֆա իտէճէկինէ տայիր շուեու պուլան պիլ ճիւմլէ թէվաթուրլար պի ասլու էսաս չբգմբշ տբր։ Բէզալիք օրտուկեահընը Բիշնէֆտէն Օտէսաեա նագլ իտիլէճէկի հավատիսի տախի եալան տբր։

Ամիրալ Բօբօվ Նիգօլաեէֆ չէհրինտէ տուրան մենիթօր սէֆինէլէրինի մուաեէնէ իթտիքտէն սօնրա, Սէն Բէթրէսպուրկա վասբլ օլտու։

Ահվալը ումումիեէ պէլլիսիզ տիր։

Վիէննա, 14 փետրվ.

Նիգշիդէ զախիրէ իտխալի հագընտա Թիւրքլէր իլէ Դարատաղլբլար պէյնինտէ պիր մուգավէլէ իմզալանտը։ Շէօյլէ քի Դարատաղլբլար Թիւրքլէրին Պիզանս իլէ Նիգշիդէ ճէմ իթտիքլէրի զախաեիրի քէնտիլէրի ալաճագլար, վ։ Թիւրքլէր տախի Պօեանա վէ Շգօտրա կէօլիւ Թարիգիյլէ Ռուս սէֆինէլէրինին Դարատաղլբլար իչին կէթիրտիքլէրի պիր պիւյիւք անպար պուղտաեը ալբգօեաճագլար տբր։

Վիէննա, 14 փետրվ.

Նուվել Բրէս Լիպր ղազէթասը Պիւքրէշտէն ալարագ, քէմալի իհթիրազ իլէ նէշր իթտիկի պիր թէլէկրաֆնամէեէ նազարէն, իլերուտէ Ռուս ասաքիրին Մէմլէքէթէնտէն միրուրի իհթիմալտէն պուլունտուղու իչին, չիմտիտէն իմարէթի մէզքիւրէ իլէ Ռուսիա պէյնինտէ պիր մուգավէլէ ագտ օլունմուշ տուր։

Զէթինէտէն ալբան պիր թէլէկրաֆնամէ տախի, Բրուսիա բբրէնալէրինտէն Ֆրէտերիդ Շարլը թարաֆընտան Դարատաղ պէյինէ խիթապէն պիր գբթա մէքթուպ իլէ պաղը հէտիեէլերի համիլ պիր Բրուսիալը միրալաեը ղէհրի մէզքիւրտէ վիսուլինի խապէր վերիեօր։

—Աժանս ժէնէրալ Բիւս թարաֆընտան չու աթիտէքի թէլէկրաֆ էվրօբա ղազէթալարընա քէշիտէ գբլբնմբշ տբր.

«Մալը կիւնիւ Լոնտրատա Ռուս ֆոնտօլարընը թէնէզշիւլի, պիր սէպէպէ մէպնի տէյիլիտի։ Իհթիմալքի պու թէնէզշիւլէ սէպէպ, ճէնուպ օրտուսու պաշգոմանտանը, ժէնէրալլարը վէ զապիթանը թարաֆլարընտան կիւեա Տէրիսաատէթ սէֆիրի ժէնէրալ Ինեաթիէֆ հազրէթլէրինէ պիր պեեաննամէ արշ ու թագտիմ իտիլտիկինէ տայիր թայմ ղազէթասընտա պիր թէլէկրաֆ տերճ ունէշրի օլմուշ տուր։

«Ինչթէ հազբգաթը հալ շունտան իպարէթ տիր. Ասլա էօյլէ պիր պեեաննամէ արշ վէ թագտիմ օլունմամբշ տբր, զաթէն պու խուսուս Ռուս օրտուսունուն ատաթքնա մուղայիր տիր։ Անճագ կէչէն դեկտեմբերին ալթընճը կիւնիւ ժէնէրալ Ինեաթիէֆ հազրէթլէրինին եէվմի մախսուսու օլտուղու հասէպլէյլէ, կրան տիւք Նիգօլա հազրէթլէրի, սէֆիրի միւշարիլէյհէ իֆաեը թէպրիք իչին պիր գբթա թէլէկրաֆնամէ կէօնտէրբէք, պունտա օրտունուն հալի միւքէմմէլ սուրէթտէ օլուպ, քէնտի վազիֆէսինի իֆաեէ հազբը պուլունտուղունու տախ իլավէ էյլէմիշ տիր։

«Աժանս ժէնէրալ բրիսիւն պեեանընա կէօրէ, Ռուսիանընը մէսլէքի ասլա թէպտիլ օլունմամբշ տբր։ Մէղքիւր աժանս պու կիւն, տիւնքի Կոյոս ղազէթասընը սուլհու թէէմին եօլլու, վէ սայիր ղազէթալարը տախի մուհարէպէեէ տայիր եաղտբգլարը պահսլարա ճէվապ վիրէրէք, տէմիշ տիր քի, պու պահսլար Ռուսիա գապինէթօսունուն էֆքեարընա տէլալէթ իթմէգլէր։ Մէղքիւր գապինէթօ, տայիմա սուրէթի գաթիեէտէ պուլունան մէսլէքէյլէ, Ինկիլթէրրա բրօկրամընը էսասը իւզէրինէ, Էվրօբա տէվլէթլէրինին պիր իթթիֆագ թէշքիլ էյլէմէլէրինէ մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։ Պապը Ալի պու իթթիֆագա մուվաֆֆագաթ իթմէք իսթէմէտիկինտէն, պունտան սօնրա նէ եաբմագ լազըմ կէլտիկինի թաստիգ իթտիրմէք իչին, եէնիտէն պիր իթթիֆագ հուսուլէ կէթիրիլմէլի տիր։ Պինապէրին պու խուսուստա Ռուսիա հիւքիւմէթի, տիկէր պէշ մուազզամ տէվլէթլէրին ըէյինի սիւալ էյլէմիշ տիր։ Հիւքիւմէթի միշարիլէյհա, եա պու իթթիֆագա վէ եախօտ եալընընզ քէնտի մէնաֆէյի մուճիպինճէ հարէքէթ իթմէսի իչին, տիւէլի միշարիլէյհիւմիւն ճէվապլարընա միւնթազըր տբր։ Ռուսիանընը բօլթիգասընա պունտան պաշգասուրէթտէ մանէա վիրմէք խէթա տբր։

—Մօրնինկ Բօսթ ղազէթասընը Պէրլինտէն ալարագ, նէշր իթտիկի խուսուսի պիր թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, Ռուսիանընը թահրիրաթը ումումիեէսինէ գարշելբգ տիւէլի մուազզամանընը վիրէճէքլերի ճէվապ, կէլէճէք հաֆթա Սէն Բէթրէսպուրկա թագտիմ օլունաճագ իմիշ։ Սէօյլէնտիկինէ նազարէն, մուազզամ տէվլէթլէր թարաֆընտան վէրիլէճէք ճէվապ, գաչամագ եօլլու օլաճագ իմիշ։

—Լա Ֆրանս ղազէթասընը իֆատէսինէ պագբլբը իսէ, ժէնէրալ Ինեաթիէֆ Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ իթտիկի սբրատա, «Պէն կիտիեօրում, լաքին պէնիմլէ պէրապէր Սատրազամ հազրէթլէրինի տախի կէօթիւրիւեօրում» տէմիշ օլտուղունա տայիր պիր թէվաթուր շուեու պուլմուշ իսէ տէ, Բէթրէրպուրկտան ալբան պիր թէլէկրաֆ պու թէվաթուրու եալանա չբգարմագտա տբր։

—Աչաֆրանկա վիտրվար օն իւչինճի կիւնիւ, Տէյլի Թէլէկրաֆը Տէրիսաատէթ մուխպիրի, Սատրազամ Էֆէնտիմ բաշա հազրէթլէրիյլէ պիր միւլագաթ իթմիշ, վէ պու միւլագաթտա սատրը միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, Մ. Ռիսթիչին Տէրիսաատէթէ մուվասբլէթինտէն իւչ կիւն սօնրա, Սբրպիա իլէ Պապը Ալի պէյնինտէ ագտը միւսալէհա օլունաճաղընա տայիր ֆէվգէլատէ բզհարը էճնիեէթ իյլէմիշ տիր։ Եալընըզ Սբրպիատաքի Եէհուտիլէրին, Դաթօլիքլէրին վէ Թիւրքլէրին միլքիեէճէ վէ բօլթիգաճա միւսավաթլարը մէսէլէսինտէ, պաղը միշքիլաթ թէսատիւֆ օլունաճագ տբր։

Պիւքրէշ, 13 փետրվ.

Պուրատա թէէմին գբլբնտբղընա նազարէն, Սիւլէյման բաշա հազրէթլէրի, տիւէլի մուազզամընը էֆքեարընը անլամագ իւզրէ, Վիէննաեա կիթտիքտէն սօնրա, էկէր իգթիզա իտէր իսէ, սայիր գապինէթօլարը տախի զիեարէթ էյլէեէճէք տիր։ Միշարիլէյհ հազրէթլէրի, մէմալիքի Մահրուսէյի իսլալ իտէն վուգուաթլարընը պիր տախի վուգու պուլմաեաճաղընա տայիր զաթը հազրէթի Բատիշահի նամընա թէէմինաթ իրաեէ էյլէեէճէկի կիպի, տէվլէթի Ալիեէ իլէ միւնասէպաթը տիբլոմաթիգբյենին իպդասընը թալէպ իտէճէք տիր։

—Ասարը Թէվֆիգ ղբրհլը ֆբրգաթինի հիւմաեունու սիւարիլիկի, մուխպիրի Սիւրուր սիւարիսի սապբգ գայմագամ Հասան պէյին էօհտէսինէ իհալէ գբլբնմբշ տբր։

—Աղիզիեէ, Մահմուտիեէ վէ Օրխանիեէ ֆբրգաթինի հիւմաեունընը ղբրհլը գօմանտան մուավինի Մուսթաֆա բաշա գօմանտասընտա օլտուգլարը հալտէ, էէչենտէ ալտբգլարը ասաքիրի Շահանէյի Վարնաեա չբգարբպ, ավտէթլէրինտէ էրէյլիտէն քէօմիւրալարագ կէլիր իքէն, հավա տիւման վէ սիսլէնիպ, պու ճիհէթլէ գվաեէիտի պահրիեէ իճապընճա, պօղազընը օն միլ գատար աչբընտա տուրարագ, հավա աչբլտբգտան սօնրա, սաաթ օն պուչուգտա Սարը-եար էօնիւնէ վասբլ օլմուշլար տբր։

—Տէրիսաատէթ վէ վիլաեաթ վէ միւլհագաթը, միւնասիպ պէէտիեէ տայիրէլէրինէ թագսիմ օլունարագ, պունլարընը նիզամնամէսի պու կիւնլէրտէ նէշր օլունմագ իւզրէ տիր։

—Վիէննանընը Բրէս ղազէթասը, փետրվար 11 թարիխլէ Եաշտան շու աթիտէքի թէլէկրաֆը ասլ էյլէմիշ տիր.

«Մահը հալին եիկիրմի ալթընճը կիւնիւ կրան տիւք Նիգօլա Բիշնէֆէ ավոէթ էյլէեէճէք տիր։ Գավգասիա օրտուսու իւչ նիզամիեէ ֆբրգասընա պիր վէ միւխթէլիթ ֆբրգաեա թագսիմ օլունաճագ տբր։ Շիմտիեէ գատար տօգսան ալթը նէֆէր Օսմանլը գաչադլարը Դավգասիա օրտուսունա վասբլ օլտուլար։ Պունլար Բիէթիկօրսլտա թէվգբֆ իտիլմիշլեր տիր։

—Պահրիեէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէն վերիլէն էմր իւզրէրինէ, բաղար իրթէսի կիւնիւ Հբֆզ իւլ Բահման վէ բէնչշէնպիհ կիւնիւ Լուֆթու ճէլիլ նամ գօրվէթի հիւմաեունլար, բուսուլալարընը թասհիհ իչին, Պիյիւքտէրէ բրիկեահընտան դաղբգ, Հէյպէլի ատա էօնիւնէ կիթմիշլեր տիր։

—Եօղղատ սընբքը սալիս բէ. տիֆ թապուրու սէքիզ եիւզ մէվճուտու օլտուղու հալտէ չբմէնտբֆէրլէ Սօֆիաեա միվասէլէթ իթմիշ տիր։

—Իթալեա տէվլէթինին թարէնթա լիմանընտա ամիրալ Մարթինինին գօմանտասընտա պուլունան ալթը ղբրհլը ֆբրգաթին, սէվահիլի Օսմանիէեէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմէք իւզրէ պուլունուպ, պու սէֆային Իզմիր, վէ Սէլանիք, վէ Սուրիէ սէվահիլինի տօղաշաճագլար տբր։

—Խէյալ ղազէթասը, 319 նիւմէրօլու նիւսխէսինտէ պունան պիր բէսիմին հիւքիւմէթի Սէնիյէեէ թօգունուր սո բէթտէ օլտուղու ճիհէթլէ, սահիպի իմթիեազը ալէյհինէ իգամէյի տավա օլունմուշ օլտուղունտան, Պապը Ալի թարաֆընտան թայեին օլան վէքիլ հազբը օլտուղու հալտէ պու տավա Պապը զապթիեէտէ պուլունան ճէզա տայիրէսինտէ ֆասլ ու բուեէթ օլունաճագ տբր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԻԶՄԻՏ ԻԵԱՆԷՍԻ

Իսկիւտարտա պուլունան Մամիկոնեան ընկերութիւնուն ազալարը հիմմէթիյլէ, պիչարէկեան իչին 130 ղուրուշլուգ գայիմէ իհտա օլունմուշ իտի, տիւնքի կիւն մէղքիւր ընկերութիւն թարաֆընտան 26, եանի Տիգրան էֆէնտի Գարամանեանտան 10, վէ Միհրան էֆէնտի Ազաճանեանտան 10, վէ Նասիպ էֆէնտի Գարագաշեանտան 5, վէ Միքաեէլ էֆէնտի ատաղաճագործտան 1 ղուրուշլուգ տահա գայիմէ իհտա օլունտուղու կիպի, Աւետիս էֆէնտի Մաղտիոսեանն թարաֆբսընտան տալբ պիր երկրմիլիք գայիմէ հիմմէթ օլունտուղունտան, շու համիեէթլէրինտէն տօլաեը, իզհարը թէշէքքիր իտէրիզ։

* * *

Ղազէթամբզբն 3380 ինճի նիւսխէսինտէ, եանի կէչէն ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ տէրճ էյլէտիկիմիզ իեանէ տէֆթէրինտէ, էսնաֆտան պիր չօղ զէվաթը համիյլէթքեարան թարաֆընտան իհտա օլունան մէպլաղընը եէքիւնի, եանլբշ օլարագ, հէր նէ գատար 1801 ղրուշ եաղբլմբշ իսէ տէ, տօղրուսու գայիմէ ագճէ 792 ղշ. եանի չիւրիւք ագճէ 1022 ղշ. օլաճագ տբր, նասբլ քի ճէմ իտիլտիկինտէ տախի անլաշբլմագտա տբր։

* * *

Շու աթիտէքի իեանէլէրի, մաթէշէքքիրի աշիմ պէեանէ միւսարաաթ իտէրիզ։

. . . Միւէլլիֆ,

Թարաֆբ ալիլէրինիզտէն մուավէնէթլէրինէ հիմմէթ պույրուլան Իզմիտ պիչարէկեանը իեանէ էսամիսինէ, զիյրտէ պէեան օլունան 235 ղուրուշու տախի գայտ իթմէնիզ բէճա օլունուր։

		Ղշ.
Պետրոս վէ Գրիգոր Գարամանուկեան	էֆ.	40
Շահին Սարգիսեան	»	26
Մկրտիչ Գարագաշեան	»	26
Կոմիտաս Էթմէքճեան	»	26
Դէորգ Կ. Սօլախեան	»	26
Սարգիս Ծերոնեան	»	26
Կարապետ Օսկանեան	»	26
Գրիգոր Յ. Մանուկեան	»	6 20
Կարապետ Հմ. Մանուկեան	»	13
Պետրոս Փափազեան	»	6 20
Յարութիւն Ակոնեան	»	13
1877 փետր. 10	Ղշ.	235 00

Տախիլ
Անմեղչիանէի Ամիրէ

Կէչէն կիւնէր, Ամեն. Խրմեան սրբազանը Մաքրիքէօյիւնտէ Ս. Պատարագ թագոս իսէճէկի իլան իտիլմիշ իտի իսկ տէ, հէր նասլ իսկ կէրի գարմըշ օլտուղուն տան, պու էօնիւմիւզտէքի բազար իրթէսի կիւնիւ իճրա իտիլիպ, վէ Արժ. Մելքիսեդեկ վարդապետ Ծայրագոյնլուգ աստիճանը վէրի լէճէկի թահգըգ իտիլմիշ տիր. իմ տի ումարըզ քի չօղլար շու բու. հանի ղինէլթտէ հաղըր պուլու. նաճագլար տըր։

• • •

ԱԶԴ

Հայի. Համ. գործաւորայ ընկերութեան Տնօրինութիւնը պատիւ ունի արդոյ անդամակցայ գեկուցանելու թէ ինչպէս յառաջիկայս ազգ. թերթերու միջոցաւ հրատարակուելաւ, ընկերութեանս վերաբերեալ համակրութիւնը բովանդակ ազգին կողմանէ գոհացուցիչ բլլալուն նման օր աւուր անդամք ալ աւելնալու վրայ են, բայց քաղաքս դրիւք արդէն լայնածաւալ գտնուելովը յարաբերութեանց մերձանալուն մի միայն միջոց ըստ (37) յօդուածոյն կանոնագրութեան ամէն թաղի համար հաւագիչ տասնապետներ կարգելու պէտքն անհրաժեշտ եղաւ, ուստի Տնօրէնութիւնս առ այժմ կը գիտցնէ որ հետեւեալ ազնիւ անձինք սոյն պաշտօնը վարել յանձնառած են, Իւսկիւտարու մէջ Սէլամիէ դեղագործ Նշան աղան, Պալատու մէջ բերուքեր Առաքելեան Երանոս աղան, Ղալաթիոյ մէջ Գուլէ Գաբուի ծխավաճառ Ղումրիկեան Կարապետ աղան, Զէյթին Սեգուհ աղան, Պէշիկթաշու մէջ Լեգնաեան ոսկերիչ մահտէսի Օգսէն աղան, Բալաթի Սէրի Շիրինեան մատչեի Պօղոս աղան, Շուշլայի մէջ Ալեքսանդրեան Գ. Մինակ ը՝ներութեանս գրագիրը, բայց այսքան հաւաքիչն ալ բաւական չ՝համարուելուն համար, մինչև անդամ հարիւրէն աւելի անձանց հաւաքչութիւնը յանձնառնելուին չը բաւականացուցիլը տեսնելով տնօրէնութեանս կողմանէ կը խնդրուի որ սոյն պաշտօնը վարել անձկացող անձինք տասանորդով կամ՝ անձնուիրաբար բարձրացնեն Մ. Ն. խան թիւ 11 կնդրոնատեղիս անձամբ գայ ու կարևոր եղած վերայադիրն ընդունիլ, և կամ՝ ոյնպիսի պաշտօն մը վարելու յանկութիւն ունեցող անձանց վրայ տնօրէնութեանս ուղղակի տեղեկութիւն տրուիլը թախանձելովսոյն առթիւ կը խնդրեմք մեծարգոյ ընկերներէ յաւաջիկայ կազմուելիք Ընդհ. ժողովց երես փոխանակն ընտրելուց պատրաստելի ցանկը օրինաւոր ըլլալու համար իրարանչիւր ընկերը հիմնական ունի ապժանաւոր դատած անձերու անունները նամակաւ մը տնօրէնութեանս ուղղել բարեհաճին։

1877 Փեբրվ. 9 Մ. Ն. Խան

Հ. Հ. Դարժ. Ընկերութեան
Տնօրէն Ժողովոյ
Ատենապետ
Ա. Գալոֆեան

ԻԼԱՆՈՒԹ

Եարինէ վիլաեէթինին տօգսան իքի սենէսի հաորլաթը էօչբիւյէ սինտէն էլլի պին քիլէ մէսքէքն մէվլազբյի մալիւմէ չբմէնտրֆէր բոթասիօնլարընտա թէսլիմ իտիլմէք, վէ էսմանը լէրայի Օսմանի եիւզ եիկիրմի ղուրուշ հիսապը ի լէ թէտիյէ վէ իթա օլունմագ ի՝ղրէ, օն պին քիլէսինին պէհէր քիլէսի օն ղուրուշ եիկիրմի բարա. վէ օթուզ պին քիլէսինին օն, վ՝ սիկէր օն պին քիլէսինին տօղուզ ղուրուշ օթուզ բարա, վէ Սէլանիկ վիլայէթինին սէնէյի մէղքիւրի հասըլաթընտան սէվահիլի մալիւմէտէ թէսլիմ մուգարրէր պուլունան էլլի պին քիլի մըսրբրն էսմանը տախի լէրայի Օսմանի 110 ղուրուշ հիսապը իլէ իթա իտիլմէք ի՝ղրէ, պէհէր գէյյէսի եիկիրմի տէօրթ բարա ֆիյ իլէ մահէլլէրի թալիպլերի էօհտէլէրինտէ թէգարրուր էթմիշ, վէ պունլարը խազինէյի ճէլիլէճէ տախի պիլ միւզաեէտէ չուպաթը ըումինին օն եէտինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիոի վէրիլմէք մուսամմէմ պուլունմուշ օլմաղլա, զի՝քր օլունան Մըսրբրն զիեատէ ֆիյ իլէ թալիպ օլանլարը՝ն չարթը միւգաեէտէյի կէօրմէք իւզրէ, եէվմի մէղքիւրուն սաաթ տօղուզունա գատար, մալիեէ խազինէյի ճէլիլէսինտէ աչար նէզարէթի տայիրէսինէ կէլմէկլէրի։

Կէլիպօլու սանճաղբնտա Կիւմիլճինէ գաղասընը տօգսան իքի սէնէսի մահսուլաթը էօշրիւեէսինտէն իւչ եիւզ տօգսան պէշ գէյեէ Սըրաբէսթավի թիւթիւնիւնիւն պէհէր գէյյէսի իւչէր վէ իքի պին եէտի գէյյէ պաշը պաղլը թիւթինիւնիւն պէհէր գէյյէսի պէշէր պուչուգ, վէ տէօրթ պին տօգուզ եիւզ օթուզ սէքիզ գէյեէ գէյյէսի եէտիշէր ղուրուշ ֆիյ իլէ խազինէճէ թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր էթմիշ, վէ իշպու չուպաթը ըումինին օն եէտինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ գարարտատսի քէշիտէ օլունաճաղը մուգարրէր պուլունմուշ պուլունտուղունտան, տահա ղիեատէեէ թալիպ օլանլարը՝ն եէվմի մէղքիւրէ գատար մալիյէ խազինէյի ճէլիլէսինտէ աչար գօմիսիօնունա կէլմէկլէրի։

Թիւրքէ վէ Ֆրանսըզճա վէ իմի բագանա աչինա պիր ակիզանը պիր թիւճճար եանընտա վէ մէքթէպլէրտէ խթիմտամ օլունմագ խթէտիկինտէն, լիւզումու օլանըն մաթպուատընը միւրաճաաթ իյլէմէսի։

ՔՍԱՎԷՐԻՕ ԼԱՆՏԷՐԷՐ
ՄԷՇՀՈՒՐ ՖԻՐԵԿԻՐԻՆ

ՍՕՍՍԷԹԻՖՈՆ ՇԱՐԱՊԸ ՎԷ ԹՕԶՈՒ

Իշպու նէվլիճատ մագզարաթընը մուալիճէ սաչլարը՝ն տէօքիւլմէսինի մէնն իթթիքաէն մաատէ սաչլարը գուվվէթլէնտիրիր վէ թաղէլէր։

ԻՄԹԻՄԱԼԻ

1 ինճի. Մէղքիւր թօղու պիր օգկա սու իչինտէ դայնաթըգ պաչլարը եայդամալը։

2 ինճի. Ֆէրատսը կիւնիւ թարանաքշրն վագթի սաչլարը՝ն քէօքիւնիւ մէղքիւր Սօսսէթրիքօն չարաայը իլէ ըսլաթմալը։

Մէղքիւր թօղ իլէ չիչէնին ֆիյաթը՝, 12 Ղուրուշ տուր։

Սաթըլըը Իսթանպօլտա քիօրբիւնիւն գարշըսընտա վ. Յոհան էֆզանանէսինտէ Ն. 1 վէ 2։ Պէյօղլունտա ճատատէի քէպիրտէ Ն. 187 Գրիթանիք էֆզանանէսինտէ Ն. ի. Գանճուք պիրատէրլէր։ Վէ Իզմիր ատա Եիւքսէք Գալտրրըմտա Վոյվոտա գարշըսընտա Ն. 86 Ա. Լէֆթաքինին էֆզանանէսինտէ։ Վէ Թիւնէլ գաբուսու եանլարընտա վագը իքի տիւքքանլարտա տախի սաթըլըը։

Իշպու թօղ վէ չիչէկերին իւզէրինտէն. Ա. Բատթա իմզասը օլմատըղբհալտէ սախթէ տիր։

ԽՆԴԻՐ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ
ԵՆԴՐՈՊԱՑԻ

Արդի վիճակին մէջ։

Արմաշ վանքընտա թապ իտիլիշ օլան, վէ 32 սահիֆէտէն իպարէթ պուլունան պու քիթապ, շիմտիքի Շարգ մէսէլէսինտէն պահս իթմէքտէ, վէ քիթապճըլարտա իւչէր ղուրուշտա սաթըլմագտա տըր։

Ումարըզ քի քեաֆֆէյի էհլի մէրագլար օգուեարագ, միլլէթիմիզտէ, էմրի քիթապէթի թէշ վէք իտէճէքլէր տիր։

ԱՌԱՋՆՈՐԴ

ԲՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ
ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԴԱՄԵՐՈՒ ԵՒ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ԵՐԿԱՍԻՐԵԱՑ

ԷՄ. Յ. ԱՂԱՊԱԼԵԱՆ

Այս ամենակարևոր գիտութեան սկզբունքները ժողովրդեան ամէն կարգերուն մէջ տարածող և միանգամայն ազգային վարժարանաց նախնական դասերու յարմար դասագրքի մը պակասութիւնը՝ի վաղուց անտի զգալի եղած էր։

Ահա այս պակասը լեցուց այս անդամ Մեծ. Մկրտիչ էֆ. Աղապաբեան երկասիրելով և հրատարակելով, սոյն կարևոր մատենիկը որ վերոյիշեալ կրկին նպատակներուն խիստ լաւ կը ծառայէ։

փորագրեալ գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած է։

Կը գտնուի Եէնի–ճամի Զիլինկիրլէր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Դ. և Եազմաճեան գրատունը և ուրիշ գրավաճառաց քով։ Դին 1 ֆրանգ։

ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԲՈՒՏՐԱ

Իզմիրի Մօսէր վարպետին չինածը

Այս բուտրան որ բնաբեր յատկութեամբը ոչ միայն Տաճկաստանի այլ և Եւրոպայի ուրիշ երկիրներուն ալ ծանօթ եղած է, և ամեն օր ամեն կողմերէ կը փնտռուի բարակութեամբը, փափկութեամբը, դիմացկուն և անվնաս յատկութիւններովը բոլոր բուտրաները կը դերազանցէ։ Դին մեծ բաղեթին 1 ֆրանգ։ Կը ծախուի Եէնի–ճամի Զիլինկիրլէր ճատտէսի թիւ 8 Ս. Դ. և Եազմաճեան գրատունը։

ԴԱՄԱՐԱՆ

ՊԷՐՊԷՐԵՆ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

130 հատ պատկեր կայ մէջը, 48 երեսէ բաղկացեալ՝ մաքուր թուղթի վրայ վայելուչ տպագրութեամբ և կազմեալ։ Դին 40 փարայ։

Կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ Զարդարեան գործարան թիւ 14, և բոլոր գրավաճառաց քով։

Դպրոցաց համար 0/0 10 զեղչ։

ՏՕԳԹՕՐ Ա. ԽՐԻՄԹԻՏԻՆ

Մեսմիրլիյէ տօգթոր, Ազնաեատա Թահսիլի Թէպալէթլէ, պու տէֆա Տէրիսաատէթէ ավտէթ իթմիշ, վէ միսմայիլյէյին լաութա իլէ սայիր բահիմ մարազլարընտա մաւիսմաթ վէ մէհարէթի քեամիլէսի օլաբիլը՝, վէ քէնտուսինին հէր կիւն սաաթ եէմէյէ գատար Օրթաքէօյտէ քեպին խանէսինտէ, վէ սաաթ սէքիզէն օնա գատար Պէյօղլու ճատատէսի եէնի 169 նումէրօլու Տէլլասուտա էֆզահանէսինտէ պուլունանաքը՝ վէ չարշէնպիհ կիւնէրի սաբահլայրն ֆօ քարայի հասթակեանընը՝ն մէճճանէն թէտավիսինէ թախսիսլէտիկի իլան օլունուր։ 9

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԵԱԼ 7 ԶԼՀՃ. 1293 ՏԱՐԻՈՑ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ Ի ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ ԲՆԱԳՐԵՆ

ՄԻՀՐԱՆ Ց. ՍԸՎԱՃԵԱՆ

Կը ծախուի՝ Ի գին 2 ղրշ. առայժմ հետեւեալ տեղերը՝

Պօլսոյ Հայ գրավաճառներուն և Բերայի ծխավաճառներուն քով, կամրջին Պօլսոյ Ղալաթիոյ գբլուխներուն պարագաները, լրագրավաճառներուն և Բերա, Ղալաթա Սէրայիին, Բասաժ տ՝Օրիանին և Ռուսերոյ հիւպատոսարանին դիմացի Գաղղիացի գրավաճառներուն քով։

ՈՍԿԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնէշէ-մպիհ–բազարընտա Ն. 41 Իբոի խանրնտա

ORDENOUATES

ԿԻԶԼԻ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸՆ ԹԷ ՏԱՎԻՍԻ ԻԶԻՆ ԳԱԲՍԻԼ։

Ժ. Տընուալըն իշպու գաբսիլլէրի կիզլի խասթալըգլարը չաբուգ սուրէթաւ տէփ իթմէքլիքտէ քէսպի նամ իյլէմիշլէր տիր։ Մէղքիւր գաբսիլլէր սէքիզ քէօշէլի գութուլար տէրունինտէ սաթըլըը։

Խըրվա եաղը, Մօրինա պալըգ եաղը, Թիրէվէնթի, գաթրան սուեու, վէ էյրէլթի օթու վէ սայիրէ գաբսիլլէրի։

Մէղքիւր գաբսիլլէր թէմիզլիք վէ գօգուսուզլուղու վէ սայիր էֆզա իլէ գարդէշբգ օլմամալարը իլէ քէսպի նամ իյլէմիշլէր տիր։

Տընուալըն էնժէքսիօնու, գաբսիլլէրինի խթիմալտէն սօնրա իքի կիւն իչինտէ քեաֆիլէն մէղքիւր խասթալըգլարը տէփ իտէր։

Ժ. ՏԸՆՈՒԱԼ, 4 Նիու Ղըրօս Բօատ, Լոնտրա, Ս. Է.

Տէրօգիթօսու Տէրիսաատէթտէ Եէնի Ճամիտէ Տէլլա Սուտանը՝ն, 16 վէ 18 վէ 20 նիւմէրօլու էֆզահանէսի տիր։ Սայիր պէօյիւք էֆզահանէլէրտէ ատախի սաթըլըը։

ՏԷԼԼԱ–ՍՈՒԴԱ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Խթանպօլտա Եէնի Ճամի սօղաղընտա

Ն. 16, 18 վէ 20

Տէրիսաատէթտէ վէ էեալէթլէրտէ պուլունան էֆզաճըլարա իլան օլունուր քի մէղքիւր էֆզահանէտէ պիրինճի ճինս քիմիէվի մահսուլաթ վէ էֆզա վէիլաճ վէ ճէրրահլըգ ալէաթլարը վէ էֆզաճըլարա մախսուս ալէաթ ու էտէվաթ վէ Բարիս վէ Վիէննա վէ Լօնտրանին պաշրճա ֆատրիգալարը լավանտա վէ բօմատալարը վէ հէր նէվի մատէն սուլարը վէ հէր քիմիլիք վէ էֆզաճըլըգ քիթապլարը՝ն ֆօթօկրաֆ ալէաթլարը՝ն խալիս բիրէ վէ թախտապիթի օրոս սաթըլըը։

ԻԻԶԷՐԻՆՏԷ ՖԱՊՐԻԳԱՆԸՆ ՄԱՐԳԱՍԸ

ՊՈՒԼՈՒՆՏՈՒՂՈՒ ՀԱԼՏԷ ՀԷՐ ՃԻՆՍ ԳԸՆԱԳԸՆԱԼԸ

ՇԱՐԱՊ ՎԷ ՄՕՐԻՆԱ ՊԱԼԸՂԸՆԸՆ ԵԱՂԸ

ՃՕՀՆ ԿՕԶՆԻԼ ՎԷ ԴՈՒՄԲԱՆԵԱՄԸ

Հալմէթլու Ինկիլթէյա գըրալիչասը՝ վէ բըրէնս վէ բըրէնսէս սը Կալ վէ Էվրոպանին պաշրճա հիւքմտարանին խմթիեսալը լավանտաճըլարը։

Տիր չէրիրգիլի խմթիկիսի հալտակ ատէֆ օյուն վէ եաքսու նէճէ ատէֆ օյուն։ Տիշնէարն հէր էֆզասընը՝ն սու պուլունուր։

Թօշլէթ վէ ալչլէրին պլեաղլըը՝ էյին օլան խասսէլէրի իլէ քէսպի նամ իյլէմիշ տիր։

ՏԻՇԼԷՐ ԻԶԻՆ ԲԻՐ ԱԼԷԱ ՊԻՐ ԹԷՐԹԻՊ

Գալաղընտան սաղընմալը։ Սահկալի խմթիեազլար իլան խէրլէր քի քէնտի մալլրիրինին թագլանմի իտնէլերի վէ սաթանլար ալէյհինտէ իգամէյլի տավսիյէլէրը՝ վէ թագլիսինիսաթանլարը խասսէր վիրէնլէրէ մուքեաֆամաթ վիրէճէլէր տիր։

ԹՕԱԼԷԹԱ ԻԶԻՆ ԲՈՒՏՐԱ

Պաշրճա բէրաքէրլէրտան վէ պա խուսուս Եէնի ճամիտէ Տէլլա Սուտանը՝ն 16 18 վէ 20 նիւմէրօլու էֆզահանէսինտէ սաթըլմագտա տըր։